

EL CONSIDERAT

SETMANARI POLITIC I SOCIAL

ADMINISTRACIÓ; CARRER NOU, 63

SURT ELS DIVENDRES

PREU: 20 CTMS.

LES ELECCIONS DEL 20

Un polític que puja: CAMBÓ Un polític que baixa: MACIÀ Els derrotats: Hurtado, Lerroux, Nicolau i Domingo

CONSIDERACIONS

Davant dels resultats

Després de les eleccions del diumenge "El Considerat" ha de començar manifestant la seva satisfacció. No és pas que els resultats siguin aquells que en termes absoluts "El Considerat" hauria pogut desitjar. Però cal no prescindir de les circumstàncies ni dels antecedents de la lluita. "El Considerat" aprengué de jove que la Natura no fa salts. I amb aquest savi aforisme a la mà, "El Considerat" preveia impossible la derrota de l'Esquerra Republicana i del senyor Macià, derrota que considera necessària per a la definitiva organització de Catalunya. Però aquell partit i aquell senyor en el breu espai d'un any han perdut tots els vots que podien perdre. Encara han guanyat les majories, és clar. Però "El Considerat" creu que això és natural, i que és també suficient per afirmar que l'Esquerra Republicana i el senyor Macià no s'apuntaran mai més cap victòria. Els resultats numèrics d'aquestes eleccions ens diuen eloqüentment que l'Esquerra i el senyor Macià rodolen avall pel pendís de la decadència.

Més satisfaccions: l'eliminació del Partit Radical i la dispersió magnífica de la boira confusional dels d'Acció Catalana. Ni el senyor Lerroux amb el seu anti-catalanisme, ni els senyors Hurtado i amics amb el seu laïcisme i amb la seva terbolesa política, no han pogut res contra el país. Sembla, doncs, que els uns i els altres tenen ara prou motius per plegar el ram per sempre més. El mateix és pot dir als de la Dreta: faran santament.

I encara més satisfaccions. "El Considerat" no és pas soci de la Lliga; però tampoc vol amargar-los ni un minut més que és un partit que li agrada bastant. Per ell, doncs, ha constituït una veritable satisfacció el paper que ha jugat la Lliga en aquestes eleccions, la votació que ha obtingut, la cohesió i disciplina que ha demostrat. Catalunya no resta lliurada del tot a les mans matusseres i incapaces de l'Esquerra.

"El Considerat" espera que els seus lectors voldran compartir totes aquestes satisfaccions.

Constatem en primer lloc la correcció absoluta que ha caracteritzat les eleccions de diumenge passat. De Madrid, vingué a passeig, aparentment, de fet a pendre nota de com ens entredevoràvem de viu en viu, don Carles Esplá, subsecretari de Governació i ex-redactor de "La Vanguardia". Aquest viatge havia estat imposat per l'interès moribund amb què fou seguit a Madrid el descabellament de la campanya electoral. En realitat, però, no passà res. El governador estigué bé. Les ordres foren severes, hom ensenyà unes ametralladores lluentes i la normalitat en els col·legis i centres electorals fou perfecta. "El Considerat", anti-anarquista de tota la vida

creu que les coses s'han de fer així. Aquestes eleccions han estat senyalades per aquest fet: el poble ha parlat d'una manera claríssima, radiant, contundent. Tots els càlculs havien estat fets a base de creure que el poble s'embarbussaria i no hi veuria clar. Hom suposava que els federals i els lerrouxistes, les diverses llistes comu-

nistes i en general la menudalla electoral dels "tutti quanti" recollirien una quantitat de vots proporcional a la quantitat de paper llençat pels carers. No ha pas estat així. Aquestes llistes han estat eliminades i de fet no constitueixen un element apreciable que s'hagi de tenir en compte. El poble no ha volgut entretenir-se en aquestes menudalles perquè ha vist clarament que aquestes menudalles no eren res.

Primera gran alegria que ha tingut el poble: l'eliminació dins la política catalana del lerrouisme grogler i foraster. Aquesta eliminació ha estat un element extremadament positiu, un símptoma autèntic que pot — en el panorama polític català tant ple d'indecències — fer suposar un pervindre més net i més decent. Tots els barcelonins sabem l'esforç que ha fet el partit radical de tot Espanya per ficar la banya a la Generalitat de Catalunya. Aquest esforç era justificat per l'interès que presentava la mateixa Generalitat de Catalunya; principalment però es tractava de fer servir les eleccions catalanes, de fer-nos servir als catalans de conillots d'Indies en la lluita que sostenen Lerroux i Azaña. Aquests dos polítics ens semblen, naturalment, intercanviables i són dos gran homes, dues grans personalitats que no serveixen pràcticament per res. Només hi ha, entre ells, una petita diferència. Lerroux, ha tingut durant molts anys a Catalunya muntat un tinglado que ens ha fet caure la cara de vergonya. Azaña no hi ha tingut res ni hi pot tenir res. Per això, perquè Azaña és més lluny — i per res més que això — Azaña ens agrada més.

El lerrouisme barceloní ha sofert doncs, una gran derrota, però no ha pas sofert encara la derrota definitiva. Aquesta l'hem d'infligir en les eleccions municipals properes simplement per la raó de que el lerrouisme té les seves arrels en la cloaca municipal barcelonina i és en aquest terreny que ens ho hem de fer. En les properes eleccions municipals no hauríem de tolerar — democràticament parlant — que els lerrouxistes portessin un sol regidor a la casa gran. Ens hauríem de juramentar tots els catalans fossim del partit que fossim per portar a cap aquest esforç higiènic. Lerroux, mai més! I el lerrouisme encara menys!

A Barcelona ha votat menys gent que a les eleccions generals, però aquesta minva no és pas el suficientment sensible perquè es pugui afirmar que la F. A. I. ha estat obeïda i seguida en la seva tàctica criminal abstencionista. L'obrer català ha votat i ha fet bé. Se'n assegura que el Governador prohibí un míting que pensava donar la F. A. I. per predicar l'abstencionisme. Això ho troben absolutament bé. La primera gran feina de la Catalunya autònoma ha de consistir a destruir les tendències anàrquiques, desordenades i intolerables.

(Segueix en la pàg. 3)

EL CONSIDERAT. — Aquí teniu els humils de Catalunya humiliant-se encara més davant del seu venerable protector, el latifundiari Sr. Macià.

HOMES DEL DIA

El senyor Farreres i Duran home de principis

La carabassa amb què l'Institut de Segona Ensenyança de Manresa obsequià el senyor Farreres i Duran ha estat el factor que ha decidit els electors de Tarragona a votar aquest manresà il·lustre.

El senyor Farreres ja és diputat. No serà potser inútil dir als nostres lectors que "El Considerat" considera que el senyor Farreres continua fent el seu paper. Ell balla segons la música que toquen. Ha estat catòlic i ha fet de catòlic i, desitjant fer mèrits, va ésser del requeté. Havia portat boina de carlí i era corneta d'ordres dels exèrcits de don Jaume de Borbó. Però veient que el carlisme anava de baixa i oferia un magre pervindre, va passar al servei de la Lliga Regionalista. Dirigia "El Pla de Bages" amb tan èxit que per haver escrit en aquest diari una bestiesa sense cap ni peus, el diari fou suspès per molt temps. La incongruència que havia motivat la suspensió era una cosa tan absurda que els maliciosos varen arribar a pensar que el senyor Farreres ho havia fet expressament.

La sospita es va esvaïr en veure que el senyor Farreres mantenia certs contactes amb homes de la Dictadura.

Poc abans de l'adveniment de l'Acció Catalana, quan semblava que aquest partit s'ho havia de menjar tot, el senyor Farreres hi va entrar, però al cap de poc arribà a Acció Catalana el rumor que el senyor Farreres havia estat un col·laborador encobert de la Dictadura. I veient l'home que els d'Acció Catalana dubtaven d'ell se'n va anar... quan Acció Catalana fou derrotada en les eleccions del 12 d'abril.

I ja el tenim a l'Esquerra. I com que a l'Esquerra qualsevol analfabet és una eminència el varen fer diputat de la Generalitat, i sabent que és especialista en carabasses fou nomenat secretari del conseller d'Agricultura.

Durant la seva gestió a Agricultura ha plantat extensions immenses de bosc que els experts calculen en set hectàrees.

Ara el senyor Farreres torna a ésser diputat. Un home preparat com ell sembla que podria regentar qualsevol departament, especialment el de la Defensa, perquè el senyor Farreres no sabem per quins set sous ha estat soldat del terç estranger francès que treballa a l'Àfrica, d'on va fugir quan va veure que la cosa anava de debò.

També podria ésser un excel·lent ministre d'Instrucció pública, i així quan visitaria els col·legis d'infants els podria dir que no cal estudiar res perquè ell, malgrat anar carregat amb una gran carabassa, obtinguda aquest estiu, pot ésser diputat.

Aquesta carabassa ha estat un petit entrebanc perquè tothom creia que el senyor Farreres era advocat i ell sempre parlava de plantar bufet a Barcelona. El que plantarà amb el temps el senyor Farreres són patates i bròquils.

En poc temps, el senyor Farreres ha evolucionat notablement. Quan anava a fer mitings dominicals pels d'Acció Catalana, en tocar les onze o les dotze es recordava d'anar a missa, i s'havia arribat a donar el cas que el senyor Farreres, que no podia anar a missa a primeres hores del matí sense fer propaganda, havia fet esperar mitja hora l'auditori d'un miting amb l'escusa d'anar a "miza".

Un cop passat a l'Esquerra el senyor Farreres fa d'anticlerical segons convingui.

Com veuran senyors, el senyor Farreres és tot un Farreres, sempre conseqüent amb les idees sempre amatent al calaix del pa. Toquen a ranxo i, no en dubteu, compareixerà immediatament el senyor Farreres i Duran. D'això se'n diu un home de principis!

L'historiador senyor Rovira i Virgili, ara diputat

Hi ha una cosa que no falla mai. Si pregunteu a un ciutadà si està subscrit a la Història Nacional de Catalunya de don Antoni Rovira i Virgili us respondrà indefectiblement:

— És clar, home, que hi estic subscrit. Què m'ha pres per altre?

Si, continuant la conversa demaneu a aquest decidit subscrit, si ha llegit la història que al·ludim i quin efecte li ha fet, veureu aparèixer en el seu rostre una rialla vaga i sentireu que us diuen:

— Home, tant dirà...

Don Antoni Rovira i Virgili, és el que anomenem un polígraf. Ha escrit molt i de variadíssimes qüestions. Ha teoritzat i fins i tot no ha teoritzat, que ja és tot el que es pot dir. Ha escrit de nacionalisme, de política, de qüestions internacionals, de democràcia i de Txecoslovàquia. Una temporada se les empenygué amb la qüestió de Glozel, que fou una qüestió molt important. Però, no hi ha dubte que la cosa més grossa que ha escrit el Sr. Rovira ha estat la Història Nacional de Catalunya, amb els gravats corresponents i la bibliografia i no sé quants volums que valen un dineral i que ningú ha llegit.

I això és una llàstima. El Sr. Rovira és un historiador de tipus avançat que professa les idees que l'Esquerra Republicana manté en matèria d'història. A ell, no li vinguen amb batalles, ni amb fets d'armes, ni amb les realitats fortes de la vida. A ell, no el traguen de la indústria, del comerç i de la navegació. Aquestes idees fan que el Sr. Rovira, com historiador, no tingui preu. Treballa d'aquesta manera: primer, fa una relació dels fets que els altres historiadors diuen que han passat i seguidament hi posa la seva part original. Aquesta part original consisteix a descriure l'estat social del país a través del temps. I en aquesta part s'hi "recreia"...

L'estat social de Catalunya en el segle dotzè era molt original. Hi havia a Catalunya una indústria pròspera, un comerç important, una navegació respectable. Per anar per mar, hom usava naus; per fer-ho per terra, hom emprava la tartana i el carret. Alguns es dedicaven a la caça i altres a la pesca; això feia que els que s'hi dedicaven poguessin obtenir beneficis considerables, sobretot els anys que hi

havia molt de peix o molta caça... Hi havia filadors i teixidors, rics i pobres, hospitals per als malalts pobres i metges per als rics. L'originalitat del sistema era molt apreciada pels catalans i els forasters.

En el segle tretzè el progrés era visible; no en va havia passat un segle. La indústria era més pròspera, el comerç més important, la navegació més respectable que un segle enrera. Les naus que hom usava per anar per mar en el segle que ens ocupa eren més grans que les del segle anterior; les tartanes i els carrets també creixerien en proporció del pas del temps. (Etc. etc.) Així planes i planes.)

Nosaltres creiem que l'història entesa d'aquesta manera, no és pas susceptible de fer mal de cap a ningú ni de portar enrenou en cap família. És una història, doncs, que té una qualitat indiscutible: i és que plana sí, plana no, careix de tot interès. És en virtut d'aquesta qualitat rellevant que tothom concedeix a aquesta història que la Societat de Nacions la vol adoptar per tots els països indistintament. És una història que podrà en efecte servir per a tots els països, prenent només la precaució de canviar els noms dels personatges històrics i substituint el que són noms de reis catalans pels noms dels reis francesos o polonesos donarà un producte que servirà per França i per Polònia admirablement. La Societat de les Nacions, doncs, ha filat molt prim...

En aquest moment històric que l'opinió de Tarragona ha fet diputat de Catalunya don Antoni Rovira i Virgili, hem considerat de la més gran actualitat comunicar als nostres lectors la satisfacció que ens produeix saber que la Història Nacional de Catalunya tant podria ésser la història de Catalunya com la de qualsevol altre país. De tot això és capaç el Sr. Rovira. Què voleu més?

DESCONSIDERACIONS?

ELS BUNYOLS DEL SENYOR DOMINGO

El senyor Domingo ha estat el principal artista de la seva pròpia derrota. Ell ja ho sospitava que té molta gent indignada, i tenia vagues presentiments catastròfics. No s'ha equivocat, i pel camí que va li augurem que algun dia els pagesos s'alçaran contra ell. Són encara molt més probables disgustos d'altre ordre. La gestió del senyor Domingo és atentament observada, i pobre d'ell que els perjudicats per la seva desgraciada gestió poguessin arrebregar-lo, que de Domingo no en quedaria.

Per culpa de no entendre res en agricultura, el senyor Domingo ha molestat tanta gent com ha pogut. Les seves disposicions sobre l'arroç han estat un dels factors de la seva derrota electoral.

I potser encara no sap el senyor ministre que si alguna vegada se li acudís anar pels fruiterars del Llobregat a fumar un cigar, si els pagesos el coneixien el tirarien als rees.

I és que és més difícil saber portar una cartera de ministre que empunyar el gran mallet.

COMPANYERISME

Entre els ex candidats d'Acció Catalana hi ha molt malestar. Ells amb ells es fan mala cara i els més febles, diuen que mai més.

Però el pitjor és que els resultats electorals, un cop examinats minuciosament, fan sospitar que és cert el rumor segons el qual n'hi havia cinc que es feien votar sols. Consti que la maniobra, si hi ha tal maniobra, no era un acord de partit, sinó una mostra més de les habilitats fastigoses ja poden pensar de qui.

Es cert o no és cert que hi ha hagut maniobra?

Realment, l'examen dels resultats fa rodar el cap.

CAL RECORDAR...

...i no oblidar que el senyor Rovira i Virgili predicava a Tarragona que la terra és del que la cultiva.

Moltes persones considerades s'han extranyat que el senyor Rovira i Virgili arribés a aquest grau.

Francament, nosaltres no ens en hem extranyat gens. I no és que el tinguem per un home avençat. Al contrari. El tenim per un reaccionari perillós, per un ambiciós de molt poca categoria. Tota la seva història n'és una prova. És molt útil revisar la història de la gent en els moments d'eleccions!

El senyor Rovira, per sortir, s'havia de posar al nivell intel·lectual d'un Fontbernat. I no hi ha tingut inconvenient.

EL SENYOR NICOLAU A MADRID

L'ex ministre de la República, l'antieconòmic senyor Nicolau ha anat a Madrid. A què fer? A rebre ordres dels senyors Azaña i Domingo. Això és certíssim. L'home no sap què fer del partit. "Si el dissolc, bé; i si no el dissolc, malament" — diu ell.

El senyor Domingo hi darà la definitiva.

Així fineix el partit de "Catalunya endins".

I encara diuen que el senyor Nicolau té tant talent.

LA NOSTRA FELICITACIÓ

No voldríem deixar passar una ocasió tan preciosa com la que ara se'ns ofereix de felicitar la jerarquia eclesiàstica pel senyalat triomf obtingut per la candidatura anomenada "Dreta de Catalunya" en les eleccions del diumenge. Se'l té ben merescut. Sis mil vots és un xifra astronòmica que només de considerar-la ja sembla que ens eleva a les regions més pures de la contemplació.

Endavant les atxes, i el cas és prosseguir pel camí emprat, amb la seguretat que per aquest corriol hem d'arribar a obtenir el favor de la resurrecció de qualsevol don Carles, don Jaume, o don Alfons.

"El Considerat" considera que cal fer extensiva la seva felicitació als reverends Baucells i Gábana, al jesuïta exclaustrat, reverend mossèn Sagarra, i altres reverends.

El Concertant del Partit Catalanista Republicà, ex-Acció Catalana

(Fragment. Música del mestre Fontbernat)

Nicolau	— Què me'n dieu, amics, d'aquesta pega?
La majoria	— Què vols que te'n diguem...
Barbey	— Què en farem del partit: plega o no plega?
Raventós	— Jo opino que pleguem.
Les 5 entitats de barriada adherides	— Ai, cuitin, cuitin, que això és la fam. No s'entreguin pleguin el ram!
Tomàs i Piera	— Quina tristesa, amics, i quina pena! Jo crec que hem d'aguantar, contra tot vent...
La majoria	— No ho veus, Tomàs, que no tenim eskena per les palisses que han anat calent?
Les 5 entitats...	— No se l'escollin a aquest Tomàs; plegant s'apunten un èxit.
Hurtado	— Repudiats pel sufragi de la massa no tenim salvació...
Martí Esteve	— Jo crec que sí, senyors.
Barbey	— Jo crec que no.
Raventós	— Jo crec que és massa grossa la carbassa.
Les 5 entitats...	— També nosaltres així ho creiem; si continuen no els seguirem.
Nicolau	— Aquí s'acaba, doncs, la nostra història.
Hurtado	— Retirem-nos a casa resignats; també les retirades tenen glòria...
Barbey	— Retirem-nos, ja estem prou masegats!
Les 5 entitats...	— Pitjor seria esperar més. Pleguin, no es busquin cap nou revés.
La majoria	— Pleguem el ram, companys; prou s'endevina que ens són iguals Hurtados que Bofills. Mai més no es cantarà gall ni gallina de nosaltres: hem mort com uns conills.
Les 5 entitats...	— És clar com l'aigua, dubte no té. No s'hi encaparrin, passant-ho bé!

Més idees d'El Considerat sobre la Guardia Civil

Continuem considerant que la Guardia Civil és útil per una pila de raons i principalment per les raons que segueixen, continuació de les que donàrem en el número anterior.

Per conservar l'amor al treball i les sòlides posicions socials que caracteritzen la família Pi i Sunyer i concretament don Carles Pi i Sunyer, diputat de l'Esquerra Republicana de Catalunya i conseller de la Generalitat.

Per mantenir la injustícia social i l'odiós règim de rics i pobres, fonament de l'abraonada lluita que mantenen els Srs. Xirau Palau i pretext magnífic dels seus èxits i del seu creixent lluitament.

Per conservar els milions que posseeix don Josep Irla Bosch, diputat de la Generalitat i president de la Comissió Gestora de Girona.

Per donar un "ensurt", quan arribi l'hora, a don Pere Cerezo, diputat, com el seu nom indica, de l'Esquerra Republicana per la circumscripció de Girona.

Perquè don Pere Comas Calvet es pugui anar fent roba a cor que vols, indefinidament, i d'aquesta manera s'augmenti proporcionalment el to de les corporacions públiques del país.

Perquè el Sr. Serra Hunter pugui continuar vivint en un règim que li permeti fer tota mena de feines menys la d'ocupar-se de la seva càtedra de

la Universitat — encara que ben mirat, si no fos per els diners que ens costa, això no fora cap mal.

Perquè don Humbert Torres pugui continuar fent ballar la taula i ésser el representant dels esperits més distingits de Lleida, les seves comarques i pobles dels voltants.

Per evitar que els radicals ens acabïn d'esquilmar, car si no fos per la intimidació — les ganes ja hi són —, hom hauria anat a carregar a la casa gran amb conductores, carros i tota mena de vehicles destinats a transports generals.

(La setmana entrant continuarem, perquè aquestes substàncies s'han de donar a petites dosis a fi que la gent les digereixi amb tranquil·litat.)

Catalanisme premiat

"El Considerat" vol dir la seva opinió sobre el premi de Teatre que ha d'ésser adjudicat ara aviat. Sembla, i en això tothom hi estarà d'acord, que els èxits del senyor Millàs-Raurell durant aquests últims anys, i sobretot el darrer de Romea, el fan mereixedor d'aquest premi literari. No hi fa res que l'obra s'hagués de suspendre per falta de públic. No hi fa res que l'empressa es veïés un dia obligada a tornar els quartos a l'únic espectador que hi havia al teatre. El senyor Millàs mereix el premi perquè ningú com ell ha sabut adular el senyor Macià i Llussà i el senyor Gassol amb un art tan refinat, el mateix art amb què adulava el senyor Puig i Cadafalch quan aquest era president de la Mancomunitat. Seria natural que ara el senyor Gassol correspongués com un cavaller al senyor Millàs-Raurell.

El poble ha dit clarament que no accepta la trista logomàquia del Partit Catalanista Republicà

Les eleccions del 20

(Ve de la primera pàgina)

ment còmodes del poble català. Només podem dir que Catalunya és un poble quan ací no hi hagi destructors gratuïts, és dir, anarquistes. La impossibilitat de Catalunya per arribar a la història ha estat aquesta. En aquest sentit, les eleccions de diumenge signifiquen un positiu millorament.

Les extremes dretes, han fet un paper ridícul. La lluita que presentaven ha estat també eliminada brutalment. Les extremes dretes s'equivocaren d'una manera lamentable en voler fer servir la religió d'arma política. Amb quin dret, però, es pot criticar el sectarisme de elements que avui imperen si hom barreja la religió i la política? La religió no s'ha de portar als col·legis electorals ni en l'atmosfera caldejada dels mitings. El nostre poble, que en la seva majoria és absolutament oposat a la política sectària de la República, ha comprès, però, que les essències de la religió poden ésser defenses d'una manera més activa i més eficaç amb una altra tàctica política. Totes les persones que han pensat amb horror el que seria de vergonyosa una crema de convents s'han abstingut de votar la Dreta i per nosaltres, han fet santament.

En un altre lloc d'aquest setmanari dediquem un comentari a la derrota esclatant soferta per el Partit Català Republicà. Aquesta derrota, provocada per la sensació que ha tingut el poble de la necessitat de corregir l'absurde sistema electoral feixístic imperant, ha demostrat d'una manera palesa la incapacitat política dels dirigents del partit i ha estat rebuda amb satisfacció àdhuc per els elements de la Lliga que han sabut avantposar l'imperatiu patriòtic a les vellitats i a la vanitat personal. El poble ha votat clar, no ha volgut matisar perquè no és hora de matisar. Per organitzar l'Autonomia, un Parlament que hagués ofert constantment dificultats de cohesió hagués estat un entrebanc. Es necessita ara, un instrument de govern senzill i eficaç. El poble ha entès amb raó que contribuïa a crear-lo eliminant les capelletes, els partidets i el joc merament personal.

El poble ha ratificat la seva confiança a l'Esquerra Republicana de Catalunya, però aquesta ratificació s'ha reduït considerablement en extensió i en intensitat. La minva de vots que ha experimentat l'Esquerra de Catalunya ha estat impressionant. No hi ha precedent en la història d'aquest país d'un partit que després d'haver contribuït a dues grans victòries de faramalla — a la República i a l'Autonomia — i d'haver fet les eleccions amb tots els ressorts del govern a les mans, hagi vist iniciar-se la seva descomposició en termes tant accelerats. L'Esquerra és en la política catalana un meteor que es va apagant, que ha entrat en un període de decadència irreparable. L'acceleració d'aquesta marxa es farà cada dia més sensible perquè hi ha coses que no es poden aguantar. L'Esquerra no té homes, ni programes, ni sap per on navega. És un partit de bohemis i d'arribistes barrejats. És un partit de demagogs que ha instaurat l'anarquia en aquest país amb el pretext d'implantar la llibertat. És un partit sense tot, incoherent, frenètic, oscil·lant entre un feixisme intolerable i la feblesa culpable i criminal. Macià, baixa. És la nota dominant en aquestes eleccions. Els 113.000 vots que obtingué en les eleccions s'han convertit — i només han passat uns mesos — a menys de la meitat.

La Lliga ha portat aquestes eleccions admirablement i ha fet un paper molt brillant. Cambó que ha dirigit personalment la campanya ha treballat amb una maduresa i un coneixement de la realitat realment mestrirol. Hi ha hagut aquests dies a la Lliga la vibració patriòtica dels grans moments de la seva història i la claretat política dels seus grans instants. El primer encert de Cambó consistí en no acceptar l'aliança de les dretes; això produí una certa preocupació al primer moment i després es veié que la decisió de Cambó era un cop mestre. La composició de les candidatures fou també un encert així com la forma i el fons que prengué la dialèctica electoral. Tant o més que Barcelona, han respost les comarques catalanes. S'ha de tenir present la lentitud de l'evolució política de les comarques. Políticament, Catalunya avui està, en relació a la política imperant en l'estat d'entendiment que estava Barcelona un any enrera. Catalunya segueix Barcelona i això sempre ha passat. Així i tot els avenços de la Lliga a tot Catalunya són considerables, sobretot a Barcelona circumscripció. Es pot dir que la Lliga ha doblat el número de sufragis a tots els pobles i ciutats de

La constitució del Govern de la Generalitat

Tothom ha respirat en saber que el Sr. Pere Coromines anava al departament de Finances assessorat pel senyor Gubern

Hom assegura que el senyor Macià i Lluissà té ja constituït Govern en la forma següent:

Governació, Rovira i Virgili.
Finances, Coromines.
Instrucció pública, Serra Hunter.
Justícia, Martí Barrera.
Treball, Lluhi Vallescà.
Obres públiques, Fontbernat.
Higiene, Ribes Soberano.
Polícia, Rosell i Vilà.
Defensa, General Dencàs

Ens els cercles polítics, la constitució d'aquest gabinet ha produït excel·lent impressió. Una vegada més, es deia, ha estat posada de manifest la sensatesa presidencial, virtut que la insensata "Vanguàrdia" regatejava l'altre dia al senyor Macià i Lluissà.

Ben mirat no haurà estat difícil al senyor Macià la constitució del seu gabinet perquè l'Esquerra Republicana de Catalunya ha enviat innombrables prestigis a la Generalitat. Però el que ha fet impressió és la tria feta per el president. En efecte: una lleugera mirada a les llistes de diputats és suficient per convèncer a qualsevol que totes les grans capacitats del partit figuren en aquest Govern.

Ocupa la cartera de Governació el senyor Rovira i Virgili. Qualsevol que conegui el senyor Rovira haurà d'admetre que el president ha tingut un gran encert. Per les seves dotes de govern, les qualitats personals que l'adornen, la seva fermesa i aquella miopia intel·lectual que el caracteritza, el senyor Rovira s'havia conquistat aquest lloc en el Govern de la Generalitat. El senyor Rovira serà un governador de Catalunya que eclipsarà el prestigi del senyor Anguera de Sojo. L'energia de l'ex director propietari

Catalunya i que el pas donat ha estat de gegant. Totes les posicions que hom perdé s'han anat recuperant i fins i tot ampliant.

La Lliga ha entrat en un període de gran activitat. La Lliga, que ha creat el catalanisme polític, que ha donat al poble català consciència de la seva personalitat, que ha actuat en tots els terrenys de la nostra vida col·lectiva durant més de trenta anys sense interrupció i sense parar mai entrà ara en una etapa de rejuveniment i de vigorització que serà fecunda per Catalunya. La Lliga portarà a la Generalitat un nucli d'homes de primer ordre, entre els quals hi ha algunes grans personalitats del partit. L'obra de crítica constructiva que aquests homes portaran a cap serà seguida amb el màxim interès per els catalans. Pot estar segur tothom d'una cosa: a l'Esquerra se li ha acabat el període de la comoditat i de la facilitat i les bravates sense control, les afirmacions gratuïtes; les innombrables insidies que aquest partit ha llençat hauran d'ésser avui discutides acuradament i caldrà una mica més de sentit de la responsabilitat. El període infantil de l'Esquerra, les sorprenents i inexplicables follies d'aquest partit s'han pràcticament acabat. Els homes de la Lliga que el poble ha enviat a la Generalitat en són una garantia esclatant.

ri de "La Nau" fa suposar que en el cas d'arribar una Setmana Tràgica actuarà exactament com el senyor Ossorio i Gallardo. Hom diu que el senyor Rovira i Virgili s'està preparant activament per governar homes. Els assaigs i proves realitzades sembla que han estat satisfactoris. El senyor Rovira ha empenyat la vara d'autoritat amb un èxit i un art que admiren. Ha donat ordres i disposicions i ha signat uns quants decrets de per riure per assajar-se a governar. En Teradell, aquest gran geni de la Governació, plorava de veure el senyor Rovira i Virgili evolucionant pel saló de Sant Jordi donant ordres a uns funcionaris invisibles. Sembla que el pròxim assaig ja es farà amb funcionaris de debò i amb mossos de l'Esquadra autèntics.

Un altre encert del president és haver posat el senyor Coromines a Finances. El càrrec no podia ésser per a ningú més, i val a dir que ningú no li ha disputat la cartera al senyor Pere. Els èxits del senyor Coromines en aquesta matèria l'han eximit de donar les proves de competència i de fer els assaigs que el president Macià i Lluissà acostuma exigir als ministres nous.

A Instrucció pública el senyor Macià i Lluissà ha tingut a bé posar-hi el rector de la Universitat. Qui millor que ell podia dirigir l'educació del poble? Per aquest camí es pot assegurar que el nostre poble, ja poc aficionat a la filosofia, extirparà d'una vegada el vici maleït de filosofar. Al cap d'un quant temps de governar el senyor Serra Hunter (pronuncieu Junter, com si fos alemany) la gent llençarà els llibres de filosofia al femer, i finalment viurem amb el candor d'esperit amb que ha viscut sempre el senyor Hunter.

També podem anunciar que abans d'un any, la Generalitat oferirà quantiosos premis a qui entengui els llibres de filosofia, que no són pas molts, del senyor S. Hunter.

A Justícia no hi podia anar persona que oferís tantes garanties com el senyor Martí Barrera. Per les seves relacions amb el Sindicat, ningú com el senyor Barrera, don Martí, podia ocupar amb tantes probabilitats d'èxit una cartera tan feixuga. Però, el lector ja comprendrà que sobre aquesta qüestió ens haguem de mostrar molt discrets a fi de no ofendre el Sindicat. I per alguna cosa el senyor Barrera és el candidat de l'Esquerra que ha

tingut menys vots, però ell i el Sindicat ja saben per què i no hem de voler esbrinar ara nosaltres aquest secret d'Estat.

La saviesa presidencial ha designat per a la cartera de Treball el senyor Lluhi i Vallescà. No cal que expliquem aquest nomenament. El senyor Lluhi era el més indicat perquè no ha treballat mai en sa vida i sempre ha trobat taula parada. El president va resistir a la temptació de nomenar el

senyor Lluhi conseller d'Instrucció pública. Com que no ha estudiat mai res, ni llegit mai cap llibre semblava indcadissim, però va semblar que el senyor Serra Hunter faria millor tasca confusional a Instrucció pública i que el senyor Lluhi, per no haver aixecat mai una palla de terra, era el més indicat per legislar sobre treball i aconseguir la jornada de zero hores.

Per iguals motius de no haver fet mai res i d'haver contemplat sempre com treballen els altres, el senyor Fontbernat ha estat designat per a conseller d'Obres públiques. A més aquesta circumstància permetrà al senyor Fontbernat constituir grans orfeons amb els obrers sense feina. Se'ls passarà un jornalet per formar part de l'orfeó, però s'exigirà que no sàpiguen de solfa, perquè al senyor Fontbernat no li ha fet mai falta aquesta "niñeria".

De la competència del senyor Ribes Soberano per al departament d'Higiene ni parlar-ne. Ja estavem cansats

de veure-hi un senyor Xirau Palau que no hi entén res.

El senyor Pere Rosell passa al departament de policia. És un "tanto" que s'apunten els senyors Macià i Lluissà i el senyor Pere Rosell i Vilà. De moment podem anunciar que el senyor Rosell té un pla grandios que consisteix a fer anar els policies vestits de domadors de lleons. És una novetat no implantada en cap país i que segurament serà l'admiració de propis i estrangers. Per altra part, el caporal d'escamots senyor Rosell era el més indicat per aquesta feina.

I si el senyor Rosell era el més indicat per al departament de Policia, qui com el general senyor Dencàs podia assegurar la defensa interior i exterior del país. D'aquest encert del president ni parlar-ne, perquè és l'evidència mateixa.

La constitució d'aquest gabinet ha fet molt bona impressió. Sembla que el primer Consell de consellers es reunirà a Balmaña, el grandios latifundi del senyor Macià i Lluissà.

AVIS AL PUBLIC

Extraordinària liquidació de corbates de llacet

Qui no recorda que en fundar-se l'Acció Catalana cap als anys 1921 i 1922 tots els seus il·lustres membres portaven corbata de llacet? Els senyors Nicolau d'Oliver, Rovira i Gassol — sí, senyors, el senyor Gassol, com ja pot suposar-se, també era d'Acció Catalana — deuen la seva fama a la corbata de llacet, i a res més.

A hores d'ara, els adictes, la masoneria de la casa, encara porta el distintiu típic. Qui no coneix la corbata de llacet del senyor Feliu Elias? El llacet és un senyal de fidelitat a la gran causa de les derrotes electorals.

Però tot té fi en aquest món. Obligada per les circumstàncies, Acció Catalana, abans de desaparèixer del mapa, liquida seixanta mil corbates de llacet. N'hi hauria hagut per tots els electors que havia de portar el senyor Hurtado.

Per a "pedidos" dirigir-se a l'inventor, el senyor Nicolau, ex ministre de la República.

Malfieu de les imitacions.

Se dan lecciones de catalanismo
AMADEO HURTADO
Abogado

La derrota del cavaller Guerau de Liost

Amb gran sentiment de l'ànima el poeta ha estat revolcat en un dia d'eleccions

Entre els derrotats de diumenge hi ha el senyor Jaume Bofill i Mates, ex-president d'Acció Catalana, entitat avui en liquidació.

El senyor Bofill es va donar de baixa d'Acció Catalana quan el partit va caure en mans dels elements laicitzants i azanyistes. Des de la presència del partit, el senyor Bofill havia contribuït amb totes les seves forces a anar embolicant la troca confusional i al perfeccionament d'aquest instrument de pertorbació de la política catalana.

Tothom sap que el senyor Bofill és poeta i que Guerau de Liost és el seu pseudònim de batalla. Mentre el senyor Bofill actua en el partit d'Acció Catalana no feia versos, cosa que els aficionats lamentaven en gran manera. Però retirat-se de la política i reprendre el contacte i comerç amb les muses ha estat tot un Aquest estiu, sota els castanyers de Viladrau, el senyor Jaume Bofill s'ha sentit més Guerau de Liost que mai, i vinga fer poemes, que van apareixent a "La Publicitat". Sembla que el senyor Bofill tingui especial interès que aquest diari li publiques versos el mateix dia de les eleccions. Si no triomfo en la prosa de la política — pensava don Jaume Bofill — triomfaré en les regions pures i altíssimes de l'art el mateix dia que els meus antics companys es barallaran per hebre la misèria del rosegó de pa d'una cosa transitoria, una acta a la Generalitat. I, més jove i més gentil que mai, va reapareixer el cavaller Guerau de Liost amb un somriure als llavis, un brot d'alfabrega a l'orella i un clavell de pastor a la mà.

El cavaller Guerau ja havia publicat alguns versos a "La Publicitat", però diumenge passat es va excedir amb dos poemes com dues cases de pagès. I el pitjor és que, si anteriorment havia demostrat que no s'ha renovat gens, amb els dos poemes últims ens ha fet a saber que la política l'ha corromput fins al moll dels ossos. Diumenge es parlava d'aquest cas a l'Ateneu i un redactor de "La Publicitat" va dir que els dos poemes publicats diumenge n'hi ha un de romànic i un de gòtic.

On s'és vist això d'escriure en romànic i gòtic en ple segle XX? Aquella Elionor i aquell Guerau haurien merescut una flor natural abans del 1888. Cap emoció, ni una espurna de humanitat. El cavaller Guerau fa filologia, enumera múltiples herbetes i, com si anés a collir bolets, surt a la recerca del mot pagesívol o arcaic. Si tots els poetes de la humanitat haguessin escrit com el senyor Bofill serien il·legibles. Pobre cavaller Guerau! Si Leopardi o Baudelaire resuscitaven li negarien el pa i la sal.

Diem tot això sense ànim d'ofendre el senyor Bofill, amb el desig de dir alguna veritat en aquest país on no es diuen mai les veritats. Ho diem perquè no volem cap mal al senyor Bofill ni al cavaller Guerau. Però pot ésser útil fer constar que el senyor Bofill ara que no fa política fa versos, i quan feia política feia poesia. L'Acció Catalana encara no s'ha tret de sobre l'empremta mortal de l'irisme que li va donar el cavaller Guerau.

Si el senyor Bofill vol fer alguna cosa d'utilitat a la vida ha de prendre uns quants centenars de litres d'oli de ricí i renovar-se de cap i de nou. Si no ho fa així no farà res de bo, ni els versos.

I a "La Publicitat", volem recomanar-li que escriu a qualsevol casa de Nuremberg encarregant una partida de lletra gòtica per quan el senyor Bofill es digni afavorir-la amb alguns versets gòtics, perquè mireu que en aquests temps escriure:

"Tant se val la maltempada, Elionor, si ella fa més agradosa nostra amor."

Decididament, el senyor Bofill volia sofrir diumenge passat una gran derrota. Estigui tranquil. Va aconseguir amb escreix el seu propòsit.

I ara un consell molt considerat: tan en política com en poesia una mica menys de filigrana i una mica més d'humanitat. Passi-ho bé, cavaller Guerau de Liost! Records a aquella musa que té aquella piga tan escollida a flor de llavi.

UN CAS D'HUMANITAT

Cal resoldre el problema dels Escamots

I dels escamots que en farem ara? Aquestes tropes irregulars i disciplinades haurien pogut fer un gran servei si l'Esquerra hagués perdut. Havien estat posades al servei del coronel Sr. Dencàs i del magnífic caporal Pere Rossell els quals haurien cobert amb llur reconeguda bonhomia d'arribistes en to menor, els estralls que els escamots haurien fet. El cert és que una hora després d'haver-se obert els col·legis — segons diu amb un candor inapreciable el Full Oficial — l'Esquerra tenia ja la sensació que guanyava a tot Catalunya. Ordres foren donades, doncs, als escamots d'anar a menjar el plat d'arroç dominical amb la família i així no passà res.

I ara què en farem dels escamots? Hem d'ésser humans. Aquesta gent té cret a menjar encara que els seus serveis hagin resultat inútils. Hem de pensar amb el dia de demà, ens hem de prevenir pel que pugui passar. El coronel Dencàs i el caporal Rossell tenen mitjans propis i coneixements suficients per rosegat. Però i la tropa? I el trenca-urnes ras?

No considerem pas que s'hagin de llicenciar. Creiem que hom els ha de donar una credencial municipal previs uns estudis en l'organització dels quals s'ha de poder comptar amb el Sr. Serra Hunter, rector de la Universitat, catedràtic de filosofia i flamant diputat de la Generalitat. El Sr. Serra Hunter podria donar sis lliçons sobre: "La violència dels humils al servei de l'imperatiu catòric i dels ideals de la humanitat". Després d'un curs així, l'Esquerra podria ventar-se de tenir uns homes que faran justícia pel mer fet de respirar.

"El Considerat" ha conegut un cavaller barceloní, ja traspasat, mal-hauradament, amb el qual donava gust de dialogar, en els ambients escèptics, de la cloaca de la ciutat. Don Claudi Planas i Font era un senyor que havia viscut molt, una mica escèptic, comprensiu, intel·ligent, poeta a estones, que fou durant molts anys secretari de l'Ajuntament de Barcelona, don Claudi coneixia la casa gran com ningú, n'hi havia vistes de verdes i de madures i, optimista per temperament, absolutament convengut de la vitalitat de Barcelona, sabia posar un somriure de despreci sobre la infecta grogueria municipal.

Quan es produí la divertida comèdia de Prats de Molló, don Claudi era el primer funcionari municipal. Els seus subalterns li anaren a explicar el que havia passat amb un gran luxe de detalls. Don Claudi deixà dir a tothom i a la fi com aquell que no diu res, deixà anar:

— I escoltin... Quants són aquests de Prats de Molló?

— Són molts! Més de quatre-cents...

— Més de quatre-cents? — feu don Claudi amb una mitja rialla —. Això no és res. El presupost de l'Ajuntament ho podrà absorbir-ho tot sense dificultat. Jo potser no ho veuré, però aquests quatre-cents homes seran a la llarga, funcionaris municipals... I sinó, ja ho veuran...

Optimistes i barcelonistes com don Claudi Planas, nosaltres creiem que els escamots s'han d'enquadrar en la burocràcia municipal. La nòmina de l'Ajuntament de Barcelona és la llista civil de la revolució d'Espanya, com la nòmina dels ministeris de Madrid, fou, mentre durà el règim monàrquic, la llista civil de la institució reial. No hi ha ningú que hagi comès una barrabassada que hagi caigut en gràcia a les Esquerreres que no sigui empleat municipal barceloní. I per què no hem de continuar la tradició? Per què fins i tot no l'hem d'ampliar i de dilatar? Els escamots, han servit un partit esquerrà i sobretot el poden servir eficaçment més endavant. Pels que serveixen, a Catalunya i a la península, els interessos humanitaris hi ha el peculi magnànim del contribuent barceloní. No tinguem cap dubte, doncs: apugem l'inquilinat, però que el pervindre dels escamots s'aclareixi i sobretot que els individus que formen part d'aquestes tropes puguin portar pa a taula i puguin fer estudiar als seus fills el batxillerat!

El senyor Amadeu Hurtado va votar a favor de la confiscació de capitals. Qualsevol l'entén aquest bon senyor!

REALITATS EVIDENTS

La incapacitat política del Partit Catalanista Republicà

S'impone una constatació urgent, com a conseqüència de les eleccions del dia 20 i és la de l'absoluta incapacitat política del partit Catalanista Republicà ex-Acció Catalana.

Aquest partit, ha anat a les eleccions amb aquesta enorme falta inicial: amb la falta de no saber que el sistema electoral triat pels demòcrates, liberals i republicans que ens governen exclou brutalment tota política de matís, de ponderació de forces. El sistema electoral imposat a Catalunya és un sistema feixístic basat en el premi a les majories. I els d'Acció Catalana han anat a la lluita, com un segon partidot d'En Danyans i Perjudicis, creient que imperava el sistema proporcional. Han estat les pròpies víctimes del seu error, però el mal de pertorbació que han causat al país és irreparable, dolorosíssim, fatal.

La "Publicitat" deia amb la seva pedanteria habitual:

— El poble corregirà el sistema. El poble escollirà ell mateix les persones que consideri més aptes, a totes les llistes, per representar-lo. El poble es donarà la representació de més qualitat.

Intrinsecament aquest raonament és idiota i pertorbador perquè és impossible d'imaginar el funcionament de la democràcia sense l'existència de partits polítics. Aquests partits polítics són en els països de plena democràcia representats per signes independentment dels noms. Ací encara votem noms — la qual cosa és ja una corrupció —. I l'Acció Catalana de barrejar noms en feu el seu axioma electoral de la lluita passada. No creiem que l'odi a la Lliga s'hagi pogut portar mai en aquest país a aquests extrems delirants. Per odi a la Lliga, l'Acció Catalana a trait tots els principis del seu ideari liberal, democràtic i republicà.

Això és obra de l'Hurtado. Les virginitats que l'han rodejat l'han servit a cor que vols, han anat per aquests mons de Déu predeiant paraules que si algun dia els hi retornen a la memòria els faran enrojolar de vergo-

nya i de llàstima. El poble, no ha comprès ni una sola paraula de tot el que han dit aquests oradors de tres al quarto. El poble ha votat l'Esquerra i la Lliga, és dir, ha comprès amb una lucidesa natural que calia abans que tot partir de l'existència del sistema electoral en vigor durant la lluita passada. El poble ha negligit l'Acció Catalana.

Després d'aquest resultat aquest partit s'ha de disoldre, per inútil i pertorbador. Els elements del Partit que són de l'Esquerra i alhora són patriotes, han d'anar-se'n amb el Sr. Macià i Lluissà. Els no esquerrans que es vulguin continuar dient patriotes han d'anar-se'n amb la Lliga. No hi ha, senyors, més cera que la que crema, si és que no volen deixar sobre el seu pas per la política catalana un record d'estigma, de misèria mental i de decadència irreparable. Si són demòcrates, com diuen, han de sotmetre's a la voluntat del poble i el poble ha dit clarament que no accepta la seva manicomial logomàquia.

D'aquesta feta, don Amadeu, farà el mateix que feu la vegada que fou diputat — a l'època de la Solidaritat — per Tarrassa. Es retirà 25 anys seguits de la política i esperarà, assegut còmodament a la seva cadira del Passeig de Gràcia que es torni a despertar la massa neutra. Trobarà mentretant, intel·lectuals agrejats i despitats que faran sortir el seu nom, de tant en tant, pels diaris. Continuarà tenint la confiança de les lògies, serà president d'alguna corporació docta per tenir les gacettes assegurades. D'ací uns quants anys, una part de l'opinió creuarà que el país fa una gran injustícia a l'Hurtado, que hi ha un geni que hom no aprofita, que Catalunya està en deute amb aquest venedor de fum incorregible i catastròfic. I l'any 1955, l'Hurtado tornarà a ésser una personalitat central de la política catalana.

Aquesta vegada, després d'haver-se fet eliminar per l'Esquerra, ha enredat a una dotzena de babaus: un ministre, un ex-ministre, un ex-subse-

cretari, dos ex-directors generals, un metereòleg, un teòric de l'agricultura, dos governadors civils, un biòleg més o menys nigromàntic i mitja dotzena de senyors de casa bona i apreciada. Tots aquests senyors han quedat a l'estacada i s'han despertat després d'haver quedat embadalits en les fumositats mentals de don Amadeu. Però com que don Amadeu és un especialista acomiadant dols, es farà acompanyar fins a la porta per aquestes eminències importants. Estan lligats per una cosa eterna: per l'odi a Cambó, a la Lliga i a tot el que considera incòmode la seva vanitat infatuada.

El resultat electoral demostra que Catalunya desitja la seva constitució interna definitiva. L'eliminació del lerrouxisme i de l'extrema dreta realitzada amb una implacable duresa pel cos electoral ho demostra d'una manera clara. Si l'Acció Catalana hagués obrat d'una manera patriòticament pràctica, avui Catalunya seria un país políticament constituït i en camí de constituir-se definitivament. L'Acció Catalana no ho ha volgut i ha fet per manera que un nucli de opinió quedés fora de la responsabilitat que implicarà l'exercici de l'autonomia catalana. Aquest nucli d'opinió volia notòriament integrar-se en aquesta responsabilitat. Els d'Acció Catalana no ho han volgut per gust de pertorbar, per odi a la Lliga, per fer-se passar la rabieta, perquè li ha donat la gana, així a aquest sorprenent malabarista de don Amadeu Hurtado.

Podem anunciar ara, una cosa: l'Acció Catalana trobarà d'ací endavant mal fet tot el que faci l'Esquerra i tot el que proposi la Lliga a la Generalitat. Aquests homes es tornaran més agres que mai i es dedicaran a la maledicència d'una manera frenètica. Que l'opinió aprengui a conèixer-los per endavant. Podrien ésser a la Generalitat i no hi han volgut ésser. Els seus partidaris volien quedar a dins de l'organització de l'autonomia i no hi han pogut entrar. Que l'opinió judiqui desapassionadament i amb calma!

ULTIMA HORA

Notícies i rumors

Ens aseguren a darrera hora que l'Assemblea de la Generalitat es reunirà per primera vegada el dia 6 de desembre. Sembla que està acordat que don Joan Casanovas i Maristany sigui el president del Parlament Català. El Sr. Casanovas és com tothom sap el primer tinent d'alcalde de Barcelona; d'aquesta feta esdevindrà la segona personalitat oficial de Catalunya car el president de l'Assemblea tindrà la categoria oficial immediatament inferior a la que té el Sr. Macià. Sembla que han triat, després de llargues deliberacions, el Sr. Casanovas per aquest importantíssim càrrec perquè s'ha demostrat palesament que el dit senyor té la cabellera més dantoniana i revolucionària del partit, una veu de tro i una gesticulació més adaptades a les circumstàncies presents.

El Sr. Casanovas s'està fent una impressió redingota i una armilla llampant.

— Farà molt bonic... — diuen a l'Ajuntament —. Tinguin una mica de paciència. Ja el veuran...

El Sr. Macià sembla que serà elegit president de la Generalitat i diem sembla perquè el Sr. Farreras i Duran aspira notòriament a aquest càrrec. A darrera hora el convencen, si poden, no es pot malar tot el que es gras.

El Sr. Macià serà cap del poder moderador i alhora cap del poder executiu? Es dir: serà cap de govern o es limitarà a anar recollint ovacions per fora i a fer miracles com a cap de la Generalitat? Aquest és un punt que s'haurà de resoldre en el moment de fer la constitució catalana. Tot fa pensar, però, que el Sr. Macià acumularà aquests dos càrrecs i el de conseller d'agricultura tot i que l'Armendares i en Riera de Martorell es consideren amb mèrits suficients per desempenyar aquest càrrec. En Riera s'ha comprat un barret negre ample i fa més cara d'home intel·ligent que mai. En Riera farà forat, però no pas tant com el que farà en Macià.

En Fontbernat ha declarat recentment:

— Si donen 1.500 pessetes al mes i hi ha la representació proporcional serà diputat per Catalunya durant 20 anys. No passaria pas per menys, ja ho comprendran...

En Fontbernat pensa resoldre la situació dels seus cent homes col·locant-los a la Generalitat. N'hi ha que tenen una veu molt bona per dedicar-se a la mecanografia; altres serviran, convenientment ensinistrats per fer les ovacions de protocol al Sr. Macià.

La composició del govern de Catalunya és encara desconeguda. Sembla que serà molt bo, parlant en general. L'Antoni Xirau, revelació madrilenya de l'any passat, frisa per donar-se a conèixer a Barcelona. Prepara un discurs sobre el moment polític — en el qual hi treballen tots els Xiraus restants — que serà sensacional.

I per ara no hi ha res més de nou. Tot el que no puguin dir els diaris, ho trobaran a "El Considerat".

Nebots López Robert i Cia., Nou de la Rambla, 63

La ganga de la U. S. de C.

El cas és per fer perdre els estrepes a trenta mil Xiraus Palaus! No hi ha en tot el món un partit tan petit i tan aprofitat. Tots els genis polítics d'Europa no podrien inventar un cas com aquest d'un partit que no existeix i que treu cinc diputats.

Francament, això de viure a les costelles del proïsme no està gens bé en un país de "treballadors".

Si la Unió Socialista de Catalunya anés a unes eleccions normals — no parlem d'unes eleccions complementàries — no treuria quatre mil vots. I, no obstant, el partit té cinc diputats! Encara que al partit hi hagi algun israelita notable el cas és incomprensible, oi, senyor Campalans?

El partitidot es passa la vida dient mal de l'Esquerra com tots els viadors desagratats. Però quan venen les eleccions, els israelites manobren a la perfecció i s'enxufen d'una manera admirable.

I encara la gent no sap que aquest partit no és socialista ni res. La U. S. C. no està adherida a cap Internacional ni a la segona ni a la tercera, si no és que el senyor Macià i Lluissà sigui ell tot sol una Internacional. El partitidot no està adherit enlloc ni a Madrid, per la qual cosa el felicitem. Visca la independència. I en comptes d'estructurar un partit de debò viu d'una manera parasitària a les costelles de l'Esquerra i sense cap desig de fer allò que se'n diu "educar les masses". Que no és una massa la il·lustre ventresca del senyor Campalans coberta amb armilles de tapiçeria?

El partit no s'ha plantejat mai el problema de la participació en el Poder. És a dir, sí, que se l'ha plantejat, i de bell entuvi ha resolt rosegat sempre del Poder, i les masses que no mengin, per imbècils.

Tres o quatre cents obrers d'una bona fe que encanta secunden el senyor Campalans, aquest sòmine del senyor Serra i Moret i els innombrables Xiraus Palaus.

Entre tots els socialistes, cap com el senyor Campalans. Aquest producte

electrolític sempre troba manera de prosperar, tan si hi ha dictadura, com República. En temps de Dictadura, prospera com a "expert" — diu ell —: en temps de República, com a Campalans. I el proletariats si no sap de que viure que contempli les magnífiques armilles del senyor Campalans i que escolti alguns versets d'aquells que acostuma a col·locar en els discursos amb aquella veu misteriosa i aquell posat coquetó d'home públic.

Campalans, redemptor del proletariats?

Pobre proletariats!

Una oferta en estudi

Hom diu que en les intimitats de l'Esquerra hi ha un gran batibull. Sembla que el senyor Macià pensa insistir demanant la dimissió del senyor Domingo. Davant la perspectiva d'una cartera vacant, sembla que s'ha desencadenat una lluita violentíssima entre els senyors Lluhi, Companys, Xirau i Gassol. El senyor Macià ha intentat produir la pau a base de partir les diferències. El senyor Farreras i Duran s'ha ofert gentilmente per si ell pot representar l'element de conciliació, anant de ministre per renúncia pacífica dels aspirants. L'oferta del senyor Farreras està en estudi.

Fontbernat diputat

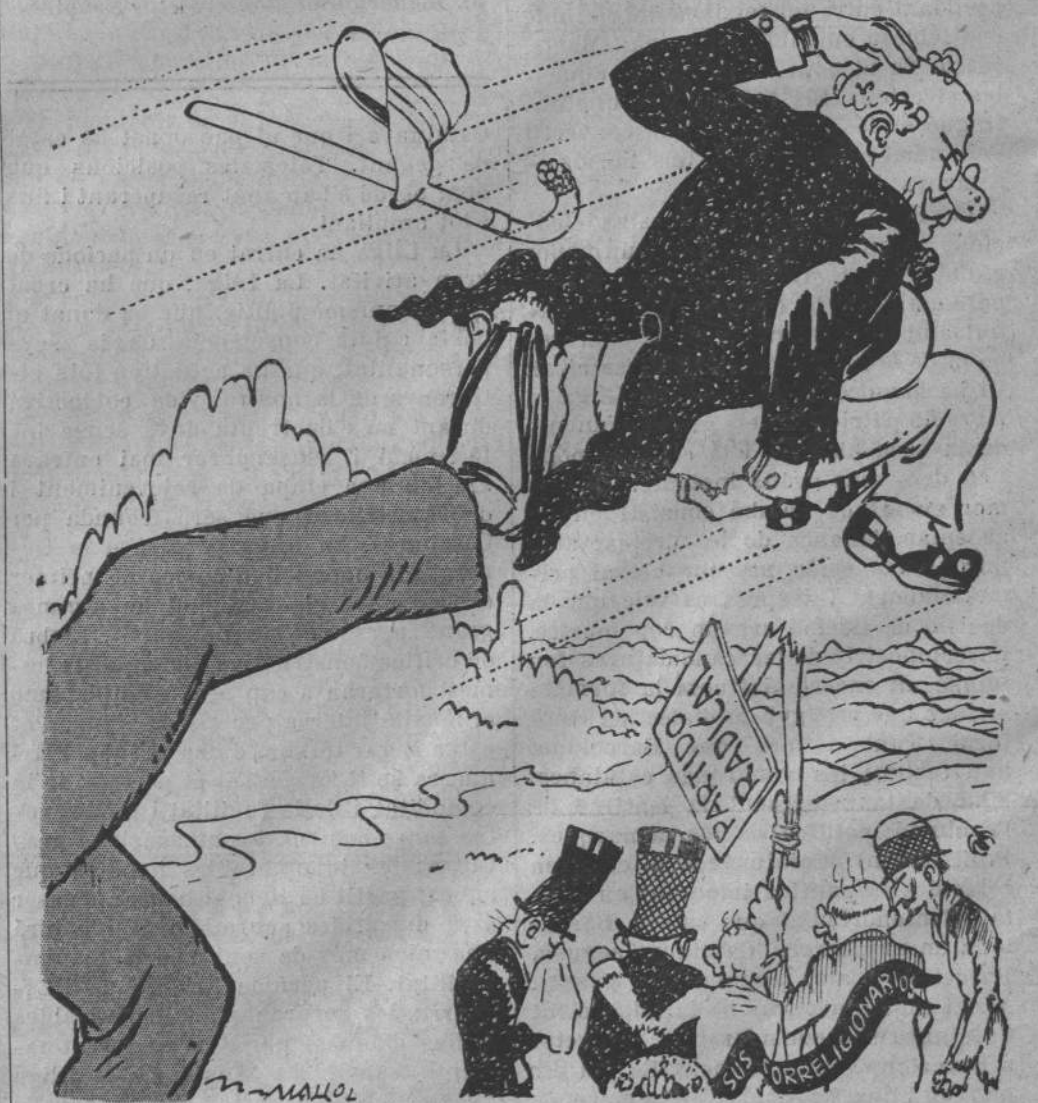
Ja han pensat senyors amb l'èxit que acaba d'assolir el jove senyor Fontbernat essent elegit diputat per Barcelona circumscripció.

Es tractava d'elevat a tan important càrrec un representant de les classes analfabetes i no se n'ha trobat d'altre tan indicat.

Els humils hauran d'agrair al senyor Macià i Lluissà la distinció amb què ha estat honorat el senyor Font-

bernat. Això resol al nostre diputat un paorós problema econòmic i evita que el senyor Fontbernat expliqui que tot allò de Prats de Molló fou una gesta digna d'Alexandre. Sembla que el senyor Fontbernat podria contribuir a desinfectar aquesta llegenda, però això seria tan antipatriòtic que s'ha pensat evitar-ho mentre visqui el senyor Macià.

Ara cal suposar que el senyor Fontbernat no rondinarà més i que aprofitarà la situació de benestar conquistada per aprendre de solfa.

PASSI-HO BE, SENYOR LERROUX!

05(46.711 Box) Con